

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยการศึกษาแบบสำรวจ (Survey Study) ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1. คณะกรรมการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝันที่ผ่านการประเมินและรับรองเป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน รุ่นที่ 1 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจศึกษาข้อมูลจากตัวแทนของคณะกรรมการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวมเป็นจำนวน 31 คน
2. ครูผู้สอนในโรงเรียนโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝันที่ผ่านการประเมินและรับรองเป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน รุ่นที่ 1 จำนวน 1,912 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ครูผู้สอน ใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 331 คน แต่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจเลือกกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระฯ ละ 2 คน ครูผู้สอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 1 คน รวมเป็นโรงเรียนละ 17 คน จาก 31 โรงเรียน รวมเป็นจำนวน 527 คน

รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 558 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 สำหรับคณะกรรมการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน

ฉบับที่ 2 สำหรับครูผู้สอน

แบบสอบถามจะแตกต่างกันตามบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน และแบบสอบถามแต่ละฉบับจะประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบปลายเปิด (Open - Ended)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน ประกอบด้วย การเตรียมการนิเทศภายในโรงเรียน การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน และการประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบปลายเปิด (Open - Ended)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน ประกอบด้วย การเตรียมการนิเทศภายในโรงเรียน การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน และการประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบปลายเปิด (Open - Ended)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือโดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวคิด และหลักการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา การนิเทศภายในโรงเรียน ตลอดจนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ที่ปฏิบัติหน้าที่นิเทศโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ - หนึ่งโรงเรียนในฝัน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล กำหนดเป็นขอบข่ายและเนื้อหาของเครื่องมือ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3. สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด โดยให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดและขอบเขตการวิจัย

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ พิจารณาแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องและเหมาะสมกับกรอบแนวคิดและขอบเขตการวิจัยที่กำหนด

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความตรงของเนื้อหา และภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

6. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

7. จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งในโรงเรียนในฝัน ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอข้อมูล โครงการและรายชื่อโรงเรียนที่ผ่านการประเมินและรับรองเป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในโครงการหนึ่ง อำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันจากศูนย์บริหารโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

2. ทำหนังสือจากบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนที่ผ่านการประเมินและรับรองเป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน รุ่นที่ 1 เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามสำหรับการวิจัย

3. ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครและปริมณฑล สำหรับสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาอื่นผู้วิจัยจัดส่งและรับคืนทางไปรษณีย์

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป จากแบบสอบถามที่ส่งไป จำนวน 558 ฉบับ ได้รับคืนอย่างสมบูรณ์จำนวน 474 ฉบับ จำแนกเป็นฉบับของคณะกรรมการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน จำนวน 25 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.65 และฉบับของครูผู้สอน จำนวน 439 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.30

การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามว่าสมบูรณ์หรือไม่ คิดเป็นร้อยละเท่าไร

2. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมวิเคราะห์ทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science 11.5 for Windows) ดังนี้

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน วิเคราะห์โดยอาศัย สถิติบรรยาย คือความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนคำถามที่เป็นปลายเปิดจะ วิเคราะห์เนื้อหาโดยเรียงลำดับ และค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน วิเคราะห์โดยอาศัย สถิติบรรยาย คือความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนคำถามที่เป็นปลายเปิดจะ วิเคราะห์เนื้อหาโดยเรียงลำดับ และค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน วิเคราะห์โดย อาศัยสถิติบรรยาย คือความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนคำถามที่เป็น ปลายเปิดจะวิเคราะห์เนื้อหาโดยเรียงลำดับ และค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำ บรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม} \times 100}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}}$$

(ประคอง วรรณุตต, 2538)